

Johanne Salmenkivi – Matti Laine (kuv.)

Houkuttava sanasaalis ja 260 muuta luovan kirjoittamisen harjoitusta

Tässä pdf-tiedostossa on mukana kirjasta seuraavat näytteet:

- Sisällys
- Esipuhe
- Näytesivut

Tutustu kirjaan
verkkokaupassamme

SISÄLLYS

Esipuhe.....	11	Kirjankäyttövinkit.....	12
--------------	----	-------------------------	----

1 SÄVYJÄ HENKILÖSTÄ KIRJOITTAMISEEN

HENKILÖTIETOJEN KUVAUS

Henkilökohtaisuuksia.....	15
Henkilö X.....	15
Tietovuodosta tietojen pimittämiseen.....	16

IÄN KUVAUS

Vauvasta vaariin, munasta mummoankkaan.....	18
Huono tie paljastaa auton iän.....	18
Pikkuvanha, lapsenkasvoinen, ikinuori.....	19
Iän kieltäjä.....	19

VAATETUKSEN KUVAUS

Kylpytakki, kurahousut, kokopuku.....	21
Keisarin uudet vaatteet.....	21
Monoista mantteliin.....	22

ULKONÄÖN KUVAUS

Tuntomerkkejä.....	24
Naamakuvaelma.....	25
Kehokuvaus.....	25
Ulkokohtainen otos.....	26

ILMEEN KUVAUS

Ilmeiden kirjo.....	28
Ilmeilyä.....	29
Ilme kertoo kaiken – vai kertooko?.....	29
Mitä ilmeen takana onkaan?.....	29
Ystävä ilmettä ymmärtää.....	30
Ilme kantaa kauas.....	30
Äkki-ilme.....	31
Mistä on pienet ilmeet tehty?.....	31
Soppahan siitä syntyi.....	32

TUNTEEN KUVAUS

Tunneskaala.....	34
Tunne tunnel.....	34
Tunne tulla tupsahtaa.....	35
Tunteet purkautuvat.....	35
Tunteet ryöpsähtävät.....	35
Onko se tunteista kiinni?.....	36

KATSEEN JA KATSOMISEN KUVAUS

Silmänluonteja.....	38
Katseen kantamattomiin ja sielun sopukoihin.....	38
Silmät sielun peilinä.....	39

PUHETAVAN JA PUHUJAN KUVAUS

Pulina, pälinä, pölinä.....	41
Kuka, mitä, häh?.....	41

Sanaharkka.....	43
Meitä on moneksi.....	44
Ele kielii.....	44
Tuppisuus haastaa suunsoittajan.....	45

LUONTEEN JA PERSONALLISUUDEN KUVAUS

Luonteen piirtoja.....	48
Kuvia ja kuvittelua.....	48
Lempeitä ja lieroja.....	49
Luonnetta vai luonnehäiriöitä?.....	50
Kurkistus simpukan sisään.....	50
Sisäinen syy.....	51
Muutostilassa.....	52
Tosi, epätosi, sikin sokin osin.....	52

AJATUKSEN KUVAUS

Aatos sai aatteen.....	55
Houkuttava sanasaalis.....	55
Vastarannan kiiski.....	56
Ajatuskuplia.....	57
Laiha lohtu vai lihava lohi?.....	57

TOIMINNAN JA LIIKKEEN KUVAUS

Lähtekö liike lantiosta?.....	59
Suomen kieli, viittomakieli, liikekieli.....	59
Liikutusta aiheuttavaa.....	60
Tuulen viemää.....	60
Mitä sinä puuhaat?.....	61
Puuhamaa.....	61
Puuha-Pete ja Puuha-Pike.....	62
Tuumasta toimeen.....	62
Toimielias Toimi toimessa.....	63
Hiuksenhienoa kuvausta, hiusta halkovaa toimintaa.....	63
Oleskelua, hommailua, tositoimia.....	63
Tekeminen mikroskoopissa.....	64
Tekeminen estradilla.....	65

MOTIVAATION JA MOTIIVIN KUVAUS

Teon syy.....	68
Tosi syy ja tekosyy.....	68
Kaiken takana on.....	69
Uhkua puhkua, lorvia lorvailijana.....	69
Hikinen into.....	70
Tarmokas Tarmo.....	71

2 ILMETTÄ KIRJOITUKSEEN YMPÄRISTÖSTÄ JA PAIKASTA

LUONNON KUVAUS

Luonnollista.....	75
Luonto kukkii.....	75
Oravanpyöriä ja ketunhäntäkainaloita.....	75
Liikahduksia.....	76
Liikuttavaa.....	77
Liikkeellelähdestä maaliin.....	77

MAISEMAN JA TIENOON KUVAUS

Miljööön monet mahdollisuudet.....	79
Ympäri ämpäri ympäristöä.....	79
Puuttuvan paikannusta.....	80
Vastakarvaan katsomista.....	80
Kaipauksen kohde, nykyisen lähde.....	81
Maaseutumaisemasta kaupunkikatukuvaan.....	82
Maisemamaalausta.....	82
Maisemasukellusta.....	82

SÄÄN KUVAUS

Säätiedotus.....	85
Sääkartta.....	85
Tyyntä ja myrskyä – mutta missä?.....	86

KASVISTON KUVAUS

Hiirenkorvahies, herkkusieni – kuka ties.....	88
Kasvit kertovat, kuiskaavat, kutittavat.....	88
Kasviston monenkasvuiset kasvot.....	89
Kapsahtaako kuuseen kurkottaja katajaan?.....	89
Satoa odotellessa.....	90

ÄÄNEN KUVAUS

Äänihuuli, äänikirja, äänirauta.....	91
Etäinen ääni äänietäisyydellä.....	91
Jopas muuttui ääni kellossa.....	92
Tupaan tunkeutuva, tuvasta tulvahtava.....	93
Kraak, kvaak.....	93
Hän kotkotti kuin kana.....	94

TUOKSUN KUVAUS

Tuoksutulvahdus.....	96
Sierainta hivelevä.....	96
Pikkuriikkisen pippurinen.....	96
Täällä tee, tuolla terva.....	97

HAJUN KUVAUS

Onko haiseva vesi hajuvesi?.....	99
Hajuton vai tajuton haju?.....	99
Haisunäädän puolustuspuhe.....	100
Lähellä löyhyä, kaukana käry.....	101

VÄRIMAILMAN KUVAUS

Värispektri, väripaletti.....	103
Vihreämpi ruoho toispual aitta.....	103
Puhtaat valkeat lakanat.....	104
Kultainen lupaus.....	104
Punaposken kukkiva onni omenapuussa.....	105
Hopeinen kuu, kultainen luu.....	106
Valkoisen valheen lyhyet lumiset jäljet.....	106
Kerro se paletin värein.....	107

3 OMALEIMAISIA YKSITYISKOHTIA KIRJOITUKSEEN

AJAN KUVAUS

Punainen minuutti ja sininen hetki.....	110
Peruuttamatonta etenemistä.....	110
Pysäytetty hetki.....	111
Ajan silta.....	111

REKVISIITAN KUVAUS

Reissumiehellä tiellä reppu, Jussilla suolla kuokka.....	113
Kimpsut ja kampsut.....	114
Rekvisiitta replikoi.....	114
Puuttuva pala.....	115
Pilotettu ullakolle, työnnetty taka-alalle.....	115
Kaarani – petojen sukua, susi jo syntyessään.....	116

TILANTEEN KUVAUS

Tilannetajua.....	117
Tarraudu tavanomaiseen tai havahdu h-hetkeen!.....	117
Kuvanne tilat, tilannekuvat.....	118

VOIMAKKUUDEN KUVAUS

Voimanpesiä ja koskien pauhuvesiä.....	120
Lepsu, luja liike.....	120
Äänetön, ääretön ääni.....	121
Tunnoton, tunteellinen tunto.....	122
Aistimaton, aistiva aisti.....	122

VUOSILUKUJEN JA IKÄVUOSIEN KUVAUS

Vuosikausia olen ikäloppuna vuosissa vierinyt.....	124
Käpertymiä tapetissa, tekohampaat tapetilla.....	124
Totta, asennetta vai totta toinen puoli?.....	124
Vekkihame, ryppyvoide, mitalivitriini.....	125
Potku-, ylioppilas-, hääpuku.....	125

TEMPON JA NOPEUDEN KUVAUS

Andante, lento, km/h, m/s.....	127
Vauhdista viis vai vauhtia, pliis?.....	127
Lennoikkaasti käyden lentoon.....	128

MUISTON KUVAUS

Muistojen kirjo.....	130
Muistojen vuo.....	131
Muistopuisto.....	131
Muistolokero.....	132

KOSKETUKSEN KUVAUS

Koskettava kosketus.....	134
Kosketusnäyttöjä.....	134
Kosketuspinnalla ja -pinnan alla.....	135

SUHTEEN KUVAUS

Hessu ja Tassu.....	137
Lumi pyryssä ja Pyry lumessa.....	137
Tassunjälkiä lumessa.....	138
Jälkiä sydämessä.....	139

ILMAPIIRIN JA TUNNELMAN KUVAUS

Ilmapiiri leijuu ilmassa.....	142
Ilmapiiri pyörii, lapset siinä hyörii.....	142
Niin vai näin?.....	142
Tunnelmien tuoksinaa.....	143
Tunnelman (juonikasta) luontia.....	143
Tunnelmaa aistit tupaten täynnä.....	144
Toimi toimii tunnelmassa.....	144
Unta ja todellisuutta.....	145
Kolkko, kohtuullinen, kodikas tunnelma.....	145

KUVAN KOLMEN KOHTEEN KUVAUS

Duosta toiseen, triosta kolmanteen.....	147
Kolmen kopla.....	147
Jako kolmeen.....	148
Pää kolmantena jalkana.....	148

KUVAN KATSELIJAN KUVAUS

Katsastaja vai katsastaja?.....	150
Kasvotusten.....	150
Nähtävä(ksi) jää.....	151
Nähtyä ja koettua.....	151
Tilannekuva.....	152
Tavan mukaan, tavan takaa, tavan tuomaa.....	153
Kuvakulmia ja näkövinkkeleitä.....	154

KERTOJAN KUVAUS

Kerron, kerrot, kertoo.....	156
Keskipisteessä kertoja.....	156
Kertoja, estradi on sinun!.....	157

PÄÄHENKILÖN KUVAUS

Päänä, ei häntänä.....	159
Suuna ja päänä.....	159
Päästä varpasiin.....	160

SIVUHENKILÖN KUVAUS

Tärkeä sivullinen.....	162
Ollako sivujuonteena vai mennäkö sivu suun?.....	162
Kumpi voitti: kumpi vai kampi?.....	163

4 LEIKITTELYÄ TEKSTILAJEILLA JA TEKSTIMUODOILLA

TEKSTILAJIT, -MUODOT JA -TYYLIT TUTUIKSI

Aatteita tekstilajeista ja -muodoista.....	165
Hän on (kuin) kukka.....	166
Vinksin vonksin.....	166

KIRJE

Mitä sinulle kuuluu?.....	167
Minulta sinulle, minulta hänelle.....	167
Häneltä toiselle – lähelle ja etäälle.....	168

PÄIVÄKIRJA

Päivästä toiseen, hetkestä huomiseen.....	171
Rakas päiväkirjani.....	172
Rakas päiväkirjansa.....	172
Puuta heinää ja uutisvuotoa?.....	173

RUNO

Lupsakat loppusoinnut ja mukavat metaforat.....	175
Runosuonet virtaamaan.....	175
”Oodi sinulle – sinä wow”.....	176

MONOLOGI

Elintärkeä jaaritus.....	178
Turinointi.....	178
Yksinjutusteluni.....	179

DIALOGI

Dialogin vastapelurit.....	181
Dialogista voi digata.....	181
Dialogisopan mausteet.....	182
Dialogin elkeet.....	182
Lämmintä ja kylmää dialogia.....	183
Pippuriko sanasopan hämmensi?.....	183
Puheenvuoroinen pulina.....	184
Juttelu jollekulle jonnekin.....	184
Aiheesta tai sen vierestä.....	185

ELÄMÄKERTA

Olipa kerran elämä.....	187
Kerrontaa elämästäni.....	187
Kerrontaa elämästään.....	187

KERTOMUS

Olipa kerran.....	188
Tosijuttu vai kalajuttu?.....	188
Lastuja.....	189

NÄYTELMÄ

Näy, näytä ele, näyttele!.....	190
Näytelmän sydän(kohtaus).....	191
Näyttelijältä toiselle.....	192

5 SANASAALIIN SULATTELUA – POHDINTAHARJOITUKSIA

Suomalaisuudesta sisuun.....	194	Perhossiiven hipaisusta hartiahierontaan.....	216
Empatiasta toivoon.....	195	Uskollisesta unohdettuun.....	217
Silmäpelistä silmänkantamattomiin.....	196	Atmosfääristä tunnelmaan, tuli-	
Räpättämisestä änkyttämiseen, päälle-		kuumentuneesta jääkylmähyiseen.....	218
puhujasta visusti vaikenijaan.....	197	Triosta trilogiaan.....	220
Myllerryksestä mielenrauhaan.....	199	Sivustaseuraajasta valokiilaan.....	221
Ajatuskuplasta ajatusleikkiin.....	200	Kaikkietävästä kätkeytyvään.....	222
Etanan matelusta esteratsastukseen,		Silmätikusta sankariin.....	223
riippusillalta riippuliitton.....	201	Rinnalla kulkijasta piipahtajaan.....	224
Auttamishalusta pelon voittamiseen,		Pöytälaatikkoproosasta lavadraamaan,	
lorvikatarrista työnarkomaaniin.....	203	sanaleikkelystä sanavaraston tuuletukseen.....	225
Aakeista laakeista revontuliin.....	205	Tervehdyksistä terveisiin.....	227
Miljööstä milloin minnekin.....	207	Aamunkoitosta iltamyöhään, sydänyöstä	
Karmiinista kaikenkirjavaan.....	208	uuteen päivään.....	228
Ajantajusta ajankuvaan.....	209	Riimistä runomittaan.....	229
Räsymatosta timanttisormukseen.....	210	Itsekseen puhumisesta seinille puhumiseen.....	230
Tilannetajusta tilannehajuun.....	211	Vuorottelusta päälle puhumiseen.....	231
Hellästä halauksesta käden pusertamiseen.....	212	Eliniästä sen hetkiin.....	232
Vuosirenkasta asenneikään.....	213	Olipa kerrasta sen pituiseen.....	233
Verkkaisesta vikkelään.....	214	Alkukohtauksesta aplodeihin.....	234
Lapsuustuoksusta historian havinaan.....	215		

6 HELMIEN IHAILUA – ARVIOINTIHARJOITUKSIA

Kirjoittamiseni helmiä.....	236
Kirjoitukseni helmiä.....	238
Helmikohtia.....	240
Helmistä ihanin.....	241
Helmensukellusta.....	242
Helmi simpukassa.....	243
Helminauha.....	244
Helminauhan väritys.....	245
Helmen väritys.....	246
Helmiä helmessä -väritys.....	247
Helmeilyä.....	248
Hymyhelmi.....	249
Olen helmikirjoittaja.....	250

ESIPUHE

Nuoruusvuosinani silmiini piirtyi kuva Matista, joka keskittyneesti istui tietokoneen ääressä jutunteossa kotipaikkakuntani paikallislehden toimituksessa. Samoina vuosina hakeuduin taidenäyttelyissä Matin naivististen maalausten pariin. Viihdyin, viivyin ja hykertelin humorististen ja hyväntuulisten teosten parissa. Näkemäni väriloisto ja ilo piirtyivät niin kasvoilleni kuin mieleni sopukoihin. Nämä muistikuivat mielessäni otin Mattiin yhteyttä reilu parikymmentä vuotta myöhemmin ja ehdotin kirjayhteistyötä. Ilokseni Matti innostui. Yhteistyön tuloksena syntyi *Houkuttava sanasaalis ja 260 muuta luovan kirjoittamisen harjoitusta*.

Monen ihmisen toiveena on tuottaa, luoda, synnyttää, jäljentää, tallentaa, sanoittaa ja kuvittaa elämää ympärillään ja kenties elämää sisimmässään. Joillakin tuo toive on jo toteutunut, osalla toiveovi on raollaan. Kenties joillakin toiveovi tuntuu olevan lukossa, toive jumissa ja kenties jopa haudattuna multaan. Toivomme, että tämä kirja voisi auttaa jokaista omalla kirjoitustaipaleellaan eteenpäin. Toivomme erityisesti, että jokainen saa kirjan ääressä kokea kirjoittamisen iloa ja huomata osaamisensa helmiä.

Kirja kannustaa jokaista kirjoittamaan ja ymmärtämään, että kuka tahansa voi esimerkiksi pillkuttaa tekstin, mutta vain yksi kirjoittaja pystyy kirjoittamaan juuri siten kuin kirjan käyttäjä. Näin ollen jokainen on ainutlaatuinen kirjoittajana.

Kirja pyrkii palauttamaan ja luomaan kirjoittamiseen iloa ja innostusta. Humoristisen ja lämminkenen kuvituksen avulla kirja kääntää kirjoittajan katseen tekstin koukeroista kuvien tunnelmaan, mikä avaa kirjoittamisen hanat. Yksi kuva kertoo tunnetusti enemmän kuin tuhat sanaa, ja kirja auttaa luomaan yhden kuvan avulla tuhat sanaa tai enemmänkin. Aivan kuten ajatukset saavat kirjoitusideatkin alkuvirtansa aivan arkipäiväisistä asioista, läheltä ihmistä. Kirjan kuvitus tavoittaa ihmisarjen syviä totuuksia ja auttaa siirtämään tunnelmia ajatuksineen ja ajatuksia tunnelmineen kirjoitukseen. Kuvat eivät kuitenkaan kerro kaikkea. Kertominen kuvien ja näkökulmien valintoineen jääkin kirjoittajan tehtäväksi. Kirjan avulla voi tyhjän paperin tuijottamisen sijasta uppoutua tunnelmoimaan iloisten kuvien ääreen ja alkaa rauhassa täyttää paperia kertomalla, mitä kuvissa näkee, mitä ajatuksia kuvat herättävät ja millaisia tunteita ne sytyttävät.

Kirja sisältää 261 erilaista harjoitusta, jotka kehittävät luovan kirjoittamisen taitoa ja ajatusten siirtämistä kirjoitukseksi. Harjoitukset on suunniteltu auttamaan niin kirjoittamisen kanssa kamppailevia aloittelijoita kuin jo kokeneita konkareitakin kirjoittamisen suunnittelussa ja kirjoittamisessa (osat 1, 2, 3 ja 4), oman kirjoitusprosessin pohdinnassa ja sanoittamisessa (osa 5) sekä omien kirjoitusten helmien ja oman kirjoitustaidon havaitsemisessa (osa 6). Harjoituksissa ei keskitytä oman tekstin tiukkapipoiseen tuottamiseen eikä tiukkasävyiseen tarkkailemiseen vaan tekemisen iloon ja taitojen ihailemiseen. Kirjan harjoitukset sopivat ja antavat uuden mausteen myös kuva-analyysin harjoitteluun. Harjoituksiin voi aivan hyvin valita kirjan kuvien lisäksi muitakin kuvia erilaisten harjoitustarpeiden täyttämiseksi.

Houkuttava sanasaalis on suunnattu kaikille, jotka tahtovat synnyttää hymykuoppia kirjoittajien poskille – omille tai toisten. Kirja levittää huojuksen hymyn myös kirjoittamisen opettajien ja ohjaajien kasvoille tuodessaan tuoreutta ja piristystä kirjoittamisen opetuskentälle. Harjoituksia on helppo soveltaa toteutettaviksi yksin, pareittain, pienryhmissä ja isommissa ryhmissä. Kirjan anti sopii käytettäväksi suu- rina annoksina tai pieninä välipaloina monenmoisissa opetus-, oppimis-, harjoittelu- ja harrastetilanteissa.

Onnellisia ja hymyntäyteisiä kirjoitushetkiä toivottaen

Johanne ja Matti

KIRJANKÄYTTÖVINKIT

Kirjan osien 1, 2, 3, ja 4 harjoitukset auttavat kirjoittamisen suunnittelussa ja kirjoittamisessa. Kukin näistä osista on jaettu useaan eri aihepiiriin, jotka kulkevat toistensa kanssa limittäin ja lomittain, osin jopa päällekkäin. Osan 4 tekstilaji- ja tekstimuotoharjoituksia sisältyy kirjan jokaiseen harjoitukseen. Niihin paneutumisen voi aloittaa milloin ja minkä tahansa harjoituksen yhteydessä.

Aihepiirin harjoituskokonaisuus alkaa aina sanaharjoituksesta ja jatkuu muutamiin erilaisiin kirjoitus-harjoituksiin. Kun harjoituksissa pyydetään kirjoittamaan *kirjoitus*, voi kirjoituksen tekstilajiksi ja -muodoksi vapaasti valita haluamansa, vaikkapa proosatekstin, runon tai kirjeen. Joissakin harjoituksissa on annettu esimerkki-ideoita kirjoituksen tekstilajista, -muodosta ja myös tyylistä. Ideoita voi napata harjoituksista toisiin ja ideoida itsekin. Tekstilajeja ei ole syytä arastella, niiden muotoseikkoihin ei tarvitse jäädä kompastelemaan eikä niitä ole syytä jumittua liiaksi pohtimaan. Koko kirjan on tarkoitus auttaa tekstin tuottamisessa, kirjoittamisprosessissa sekä oman kirjoitustyylin ja kirjoittamisilon löytämisessä. Toki kirja kannustaa yrittämään kirjoittajalle uusiakin asioita ja sillä tavoin iloisesti ylittämään sekä ylättämään itsensä. Kirjoituksista ei ole tarkoitus etsiä virheitä vaan onnistumisia.

Harjoitukset kannattanee tehdä ainakin aluksi aihepiiri kerrallaan, mutta mikään ei estä poimimasta harjoituksia sieltä täältä. Kirjan käyttäjän on ylipäättään mahdollista edetä aihepiireissä tahtomassaan järjestyksessä. Eri aihepiirien harjoituksia yhdistämällä saa muokattua kivoja kokonaisuuksia: yhdessä harjoitukset pyrkivät samaan päämäärään eli kokonaisvaltaisesti tukemaan kirjoittamista.

Useissa harjoituksissa on annettu tehtävänantoon liittyviä sana-, ilmaisu- tai virke-esimerkkejä. Kirjan käyttäjä saa itse valita, lukeeko esimerkit heti, kenties kesken harjoituksen, harjoituksen jälkeen vai lukeeko lainkaan. Esimerkkien tarkoitus on auttaa pääsemään harjoituksessa alkuun, ei antaa vastauksia valmiina.

Jokaisessa harjoituksessa saa kirjoituksen pituuden aina vapaasti valita: Kirjoitukseksi riittää virkkeenkin pituinen teksti. Pituuteen ei myöskään aseteta ylämäärämittaa. Kirjoituksia olisi hyvä otsikoida, mutta se ei ole välttämätöntä.

Jokaiseen kirjoitusharjoitukseen liittyy tärkeänä osana kuva tai kuvia, joiden avulla harjoituksia on tarkoitus tehdä. Kuvaan viitataan kunkin harjoituksen alussa suluissa kurstiivilla olevalla kuvan nimellä. Nimet toimivat siis kuvien paikantajina, eivät kirjoitusten otsikkoina eivätkä aiheiden määrittelijöinä. Toki nimiä saa hyödyntää kirjoittaessa ja kirjoituksissa. Kuvat on sijoitettu aina kunkin aihepiirin harjoitusten päätteeksi. Mikäli kuva on esiintynyt jo aiemmin kirjassa, siihen viitataan sivunumerolla. Harjoituksiin on mahdollista valita kuvia myös kirjan muista kuvista ja kirjan ulkopuolelta.

Jokaiseen aihepiiriin kuuluu kirjoittajan omaan kirjoittamiskokemukseen liittyvä pohtimisharjoitus. Nämä harjoitukset on hyödyllistä tehdä aina kunkin aihepiirin harjoitusten jälkimainingeissa (ks. osa 5).

Kirjan viimeiset harjoitukset ovat mitä tärkeimpiä. Näissä niin kutsutuissa helmiharjoituksissa kirjoittaja saa ihaillessaan tarkastella omia kirjoituksiaan ja löytää niistä kirjoitustensa helmiä (ks. osa 6). Harjoituksina tehdyt kirjoitukset kannattaa laittaa ihailua varten talteen. Niin viimeisessä kuin muissakin osissa liika, usein jopa musertava itsekritiikki on hyvä taltuttaa. Tämä onkin yksi kirjan harjoitusten ydinasioista, ja sen oppiminen on jo suuri harppaus kirjoittamisen polulla eteenpäin.

Johanne Salmenkivi on valmistunut suomen kielen maisteriksi ja tehnyt työtä lasten ja nuorten parissa. Opiskelua jatkettuaan hän päteväytyi äidinkielenopettajaksi. Tällä hetkellä hän työskentelee S2-opettajana. Johannan esikoisteos *Rohkaisupotku ja 200 muuta itsensä ilmaisemisen harjoitusta* (PS-kustannus) julkaistiin keväällä 2023. Opetus- ja kirjoitustyönsä ohessa Johanne viimeistelee kirjallisuuden maisterintutkintoa ja tekee kasvatustieteen maisteriopintoja. Työssään hän tykkää hyödyntää suullisen ja kirjallisen ilmaisun sekä musiikkiopintojensa lisäksi visuaalisen ilmaisun moninaisia mahdollisuuksia, joita hän on ammentanut muun muassa taidepedagogiikan ja taidehistorian opinnoista. Hän ideoi mielellään harjoituksia äidinkielen eri aihepiireistä ja haluaa tarjota niitä toistenkin hyödyksi ja iloksi.

Matti Laine on toimittajan työstä eläkkeelle jäänyt taiteilijapersoonana. Hän lukeutuu tunnettujen suomalaisten naivistien joukkoon. Matti on pienestä pitäen harrastanut piirtämistä ja hyödyntänyt taitoaan myös toimittajan työssään paikallislehden kuvittajana. Matin kuvituksessa yhdistyvät maalaismaisemien tunnelma ja huumori tavalla, joka ei jätä ketään kylmäksi mutta ei myöskään tee ketään naurunalaiseksi. Maalauksissa liikkuvat eläimet, ihmiset, menneet aikakaudet sekä nykyisyys. Teosten keskipisteessä ovat maalaisympäristössä muhineet kansanviisaudet, jotka antavat kaikenikäisille humoristisen keinon puida nykyaikaa.

SOPPAHAN SIITÄ SYNTYI

Valitse kuvista mieleisesi (*Voittajien on helppo hymyillä* tai *Suuremmalta se vaikutti*). Tarkastele kuvaa rauhassa ja kirjoita sen pohjalta humoristinen kirjoitus, jonka keskuksena ovat toisen ihmisen tai eläimen ilmeistä tehdyt väärät tulkinnat. Voit kirjoittaa pelkästään kuvassa näkyvistä ilmeistä tai keksiä niiden lisäksi muitakin ilmeitä. Hyödynnä kirjoituksessasi edellisten tehtävien antia.

Ennen kirjoittamista valitse harkiten, mikä asia aiheuttaa kirjoituksesi ensimmäisen ilmeen. Vie kirjoitustasi eteenpäin eri ilmeiden, ilmeiden tulkintojen, keskustelun ja tapahtumien kautta. Huomaa, että kaikki kirjoituksesi ilmeet tulkitaan väärin ja että siitä seuraa omat kommervenkkinsä. Pyri siihen, että paljastat lukijalle vasta aivan kirjoituksesi lopussa asian, joka todellisuudessa on aiheuttanut kuvassa näkyvät ilmeet. Valitse, selviääkö puolestaan kuvan henkilöille väärinkäsitysten suman aiheuttama asia vai ei. Keskity osuvaan lopetukseen.

